

PRENUMERATA:

Table with subscription rates for different periods: w Łodzi (6 months, quarterly, monthly), w Królestwie i Cesarstwie (6 months, quarterly, monthly), Roznie, Półrocznie, Kwartalnie.

DZIENNIK ŁÓDZKI

piśmo przemysłowe, handlowe i literackie.

Prenumeratę na „Dziennik Łódzki” w Warszawie przyjmuje skład Henryka Hirschefelda, przy ulicy Mazowieckiej, Nr. 16, wprost Towarzystwa Kredytowego Zińskiego. Tamże nabywać można pojedyncze numery „Dziennika.”

KALENDARZYK. Północ: Franciszka Ksaw. Jutro: Barbary P. M. Wschód słońca o godz. 7 min. 47. Zachód o godz. 3 min. 51. Długość dnia godz. 8 min. 4. Ubytek dnia godz. 8 min. 2.

Biuro Redakcji i Administracji ulica Piotrkowska, hotel Hamburgski Nr. 275. Adres telegraficzny: „DZIENNIK” ŁÓDŹ.

Ogłoszenia przyjmowane są: w Administracji „Dziennika” oraz w Biurach Ogłoszeń Rajchmana i Frenklera w Warszawie i w Łodzi. Rękopisy nadesłane bez zastrzeżenia — nie będą zwracane.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za jeden wiersz pełnym lub za jego miejsce 6 kop., z ustępstwem wrzawie ogłoszeń powtarzających się albo większych ogłoszeń odpowiedniego rachunku. Nekrologi: za każdy wiersz 10 kop. Reklamy: za każdy wiersz 12 kop. Stałe 3 wierszowe ogłoszenia adre- sowe po rs. 2 miesięcznie. Od należności przewyższających 10 rs. ustępstwo dodatkowe ogólne 5%.

RUCH EKONOMICZNY w Niemczech.

I.

Praca niedzielnia w Niemczech. — Rezultaty śledztwa.

O wielkiej ankiecie przedsięwziętej w Niemczech co do pracy niedzielniej, nieraz już wspomnieliśmy w „Dzienniku” (...). Parlamentowi złożono propozycje, mające na celu surowy zakaz pracy, lecz rząd nie chciał wprowadzać nowości w tym względzie, nie wiedząc, jakie skutki pociągnęłyby za sobą środki proponowane. Badanie się odbyło. Dostarczyło ono licznych odpowiedzi, dosyć naukowych, chociaż nie wyczerpują one całej dziedziny tej kwestyi. I tak, zebrano 39,269 odpowiedzi pracodawców, 30,651 od urzędników i robotników, 289 od izb handlowych i przemysłowych, 554 od korporacji cechowych, 429 od stowarzyszeń przemysłowych, 244 od stowarzyszeń wzajemnej pomocy, 139 od syndykatów pracodawców i 172 od syndykatów robotniczych.

Zredagowano kwestyonaariusz ogólny, lecz nie zdaje się, aby go się wszędzie ściśle trzymało, ponieważ całemu badaniu zbrzy- ną na jedynostajności. Ze stanowiska statystyki, jeśli się tak wyrazić wolno, badanie się nie udało; niema tam symetrii a panuje zbyt duża obfitość odpowiedzi bez znaczenia. Wprawdzie wiadomo, że symetria jest rzadką w życiu rzeczywistości i że prawodawca najczęściej niema racyi, gdy chce narzucić społeczeństwu organizację zbyt symetryczną. Lecz tutaj chodzi tylko o pracę na papierze, o zestawienie, które zyskaloby na jasności, gdyby szczegóły były rozklasyfikowane w porząd-

ku symetrycznym, co wyrównywa porządkowi logicznemu. Co do odpowiedzi bez znaczenia, te zawierają wyrazy: wiele, mało, często, rzadko i t. d. wyrażenia, które w statystyce żadnej wartości mieć nie mogą. Cokolwiek bądź powiedzą, statystyce potrzeba cyfr.

Konieczność dokładności wynika z przykładu, jednego z tysiąca, który przytoczy- my. Niedawno jakiś mówca utrzymywał, że pewien rodzaj zakładów jest bardzo rozpowszechniony w kraju. Zapytany o cyfrę przybliżoną, odpowiedział: trzydzie- ści. — Sądziłem, żeś pan miał na myśli 3,000 odrzekł interpelant. — Wiele i mało są wyrażeniami nadto względnymi, aby wywołać do samo pojęcie, ten sam obraz we wszystkich umysłach. Jest to do tego stopnia prawdziwem, że nad wyraz wiele lepszą już jest jakkolwiek cyfra zmyślona. Cyfra ta wskazywał będzie przynajmniej znaczenie, jakie umysł nadaje wyrazowi wiele; przez wygłoszenie cyfry wiemy, że nie potrzebuje się siłą 1,000 albo 100,000, że liczba 100 wydaje się mówcy wielką. To zapamiętywanie przeważa dziś już u statystów.

Odpowiedzi z niektórych okręgów były tak bezmyślne, że należało czynności powtórzyć, aby się dowiedzieć, ile zakładów i ilu robotników świętuje w niedzielę. Sprawa zaś nie jest tak prostą. Praca wytwarzania może być w niedzielę zawieszoną, lecz robotnicy są może zajęci czyszczeniem, naprawą maszyn, przygotowaniem roboty i t. d.; albo w niedzielę pracuje się pół dnia; albo pracuje się w jednym sezo- nie a w drugim nie, albo też, gdy robota bardzo pilna, — a wszystkie te różnice nie są bez znaczenia. Nareszcie należy od- dzielić zbadać przemysł wielki i mały, potem handel, zakłady spożywcze oraz takie, które pracują na wywóz. Na wszyst- kie te kwestye ankieta nie odpowiedziała; zadowolnijmy się cyframi dostarczonemi.

Wiadomości dostarczone przez 5 okrę- gów pruskich są niepełne; z 30 in- nych tablice obejmują 500,156 zakładów z 1,582,501 robotników. Na tę liczbę 288,939 zakładów (57,75%) pracuje w nie- dziele a 211,217 (42,25%) świętuje. Nato-

miast 919,564 robotników odpoczywa a 668,027 robotników nie odpoczywa dnia siódmego; stosunek robotników świętują- cych jest wprost przeciwny niż stosunek świętujących zakładów, z czego można wnosić, że małe fabryki częściej pracują w niedzielę niż wielkie. Usiłowano oddzielić kupców od przemysłowców, lecz tablice niezawsze na to pozwalają; zobaczmy jednak, że liczba domów handlowych, w których pracują, które otwierają magazyny w niedzielę, jest względnie daleko więk- sza niż liczba zakładów przemysłowych.

Co do pewnej liczby zakładów (w 15 okręgach zdołano oddzielić wielki prze- myśl od małego), na 29,930 wielkich fa- bryk z 450,755 robotników, 14,792 zakła- dy (49,4%) liczące 134,359 robotników (29,8%) pracuje w niedzielę, zaś 15,138 fa- bryk (50,6%) i 316,396 robotników (70,2%) nie pracuje.

W przemysle drobnym na ogół 151,436 warsztatów z 344,294 robotników, 71,317 warsztatów (47,1%) i 144,015 robotników (41,8%) jest czynnych a 80,119 warszta- tów (52%) i 200,275 robotników (58,2%) świętuje.

Z tych cyfr wynika, że liczba wielkich fabryk, w których pracują (przynajmniej częściowo) w niedzielę jest nieco wyższą od liczby czynnych warsztatów (49% wobec 47%) lecz te ostatnie zajmują stosunkowo znacniejszą liczbę robotników. W małej liczbie okręgów można było dokonywać głębszych poszukiwań i stwierdzono, że we wielkich fabrykach, w których pracują, oko- ło 50% robotników nie było zajętych, co dowodzi, że praca jest częściową. Prze- ciwnie znowu w warsztatami czynnymi w niedzielę narachowano w nich tylko 70% robotników nieobecnych.

Co do handlu i transportów, zebrano dane z 29 (na 35) okręgów 147,318 za- kładów i 245,061 pracowników (subjektów, chłopców i t. d.). Pracowano w niedzielę w 122,273 domach (77,6%) ze 190,217 po- mocników (57,8%), świętowano w 25,045 domach (22,4%) z 54,844 pomocnikami (42,2%). Handel więc odpoczywa niż przemysł.

Dane te prawie zawsze były potwierdza-

ne przez sprawozdania z innych części Niemiec. Różnice tyczą się natury prze- myśłów przeważających, okoliczności miej- scowych i innych, które trudno oddzielnie wymieni. Szkoda, że nie można było ze- brać wszędzie tychsamych wiadomości a nadewszystko szczegółów co do świętowa- nia peryodycznego we wszelkich gałęziach przemysłów i że nie zebrano szerszych dan- nych o skutku sezonów, pracy pilnej i t. d.

Zobaczmy teraz, jakie były wyniki ba- dania podług opinii interesowanych. Na 100 zapytanych pracodawców 23 było za zakazem absolutnym pracy w niedzielę, 39 za odpocynkiem z pewnemi ogranicze- niami, 38 uznało zakaz za niewykonalny. Na 100 urzędników i robotników, 32 było za zakazem absolutnym, 41 za zakazem ograniczonym, 27 przeciwko wszelkim ogra- niczeniom. Z tych cyfr niepodobna nic przewidzieć. Jeżeli w tej kwestyi można jest poradzić psychologię, prawdopodobnem jest, że postarają się coś zrobić w duchu zakazu ograniczonego albo złagodzonego, spodziewając się tem zadowolnić najwięk- szą liczbę osób. Zresztą utrzyma się statu quo, gdyż w zasadzie praca niedzielnia nie jest obecnie dowolną. W artykule nastę- pnym mowa będzie o zabezpieczeniach od wypadków.

SPRAWOZDANIA TARGOWE.

Targi zbożowe. Sprawozdanie tygodniowe (de dnia 30 listopada). Powietrze w tygodniu ubiegłym było w ogóle suche, termometr utrzymywał się nie- co wyżej zera. Roboty w polu już ukończono, w omłocie nie widać pośpiechu. W międzyarodo- wym handlu zbożowym ruch był w ogóle bardzo mały. Spożywczy uabywali niezbędne ilości, lecz spekulacya zachowała się zupełnie beczynna. Po- mimo ogólnej wstrętności rolników w dowo- żeniu zapasów na targi, wposobieniu wzmocnić się nie mogło, wobec niepewności co do cel zbożowych niemieckich. Zamiar pobierania cla od zboża przy- wożonego do Niemiec już obecnie, przed zatwier- dzeniem podwyżki, wstrzymał napływ zboża do Nie- miec i w równym stopniu powiększył podaż w kra- jach wywożących. Jeżeli jednak sfery niemieckie, pracujące nad podwyższeniem cel i nad nadaniem odpowiednim prawu mocy obowiązującej wstecz, spo- dziewają się podnieść tym sposobem poziom cen na rynku międzynarodowym, to cel ich, przynaj- mniej dotychczas, nie dał się wcale osiągnąć. W o-

Z literatury i sztuki.

—§—

Wydawnictwa popularno-naukowe. — Tłómaczenia, ich potrzeba. — Magnetyzm i hipnotyzm; Culler- re'a, przebieg historyczny, niebezpieczeństwa i korzyści, jakie przyniesić może. — „Dzieje ziemi” Shalera.

(Dokończenie — patrz Nr. 269).

Wiadomości ogólne oparte na dotychcza- sowych doświadczeniach, mogą uspokoić tych, co upatrują zbyt wielkie niebezpie- czeństwa społeczne i etyczne w poddawa- niu myśli, mogącemu spowodować fakty anormalne a nawet straszliwe zbrodnie. Jakkolwiek tylko mały stosunkowo procent osobników okazuje się zupełnie hipnotyz- mowi opornym — Bernheim przytacza, iż na 1,011 było takich tylko 27, to przecież potrzebą jest niemal koniecznie do po- padnięcia w hipnozę, dobra wola hipno- tyzowanego. Wyjątki od tej reguły są bardzo rzadkie. Do dobrego rezultatu po- trzeba skupienia uwagi i rozmyślnego po- dadania się, dla tego to wariacy, maniacy, idyocy prawie nigdy uspiani być nie mogą.

Łatwiej usypiają kobiety niż mężczyźni, a wiekiem najsposzobniejszemu jest pierwsza młodość, w której zwykle istnieje pewien brak równowagi w systemie nerwowym. Ochorowicz wymyślił rodzaj narzędzia do mierzenia stopnia wrażliwości: wkłada pa- lec wskazujący, między dwa bieguny mag- nesu. Jeśli osobnik odczuwa różne uczu- cia subiektywnej natury, ma to być do- wód skłonności do snu hipnotycznego.

Pozytywny bodźce, nie jest dotąd ostatecznie stwierdzony i wymagałby do- kładnych badań. Zresztą, jak zaznacza autor, istnieje cały szereg czynników hip- notyzujących, które nazywać można psy- chicznemi. Działają one jednak głównie na osobniki przygotowane przez historye, neurozy, lub poprzednie hipnozy. Stan

też tak zupełnego obezwładnienia umysłu, w którym poddawanie myśli następuje za- pełne i bezwiedne, należy do bardzo rzad- kich i otrzymuje się jedynie u wyjątko- wych osobników przez ciągłą praktykę.

Są to w każdym razie warunki bezpie- czeństwa, o których zapominanie nie trzeba, bo dają one rękojmię, iż ci, co nie chcą cudzej woli ulegać, mogą tego uniknąć, że poddanie się hipnotyczne zależy od woli.

Można powiedzieć, iż do wyjaśnienia wielu bardzo kwestyj hipnotycznych przy- czynili się dzielnie lekarze Bourru i Burot profesorowie morskiej szkoły medycznej w Rochefort, którzy podali w nader ciekawej książce, owoc wspólnych doświadczeń pod- jętych z zupełną dobrą wiarą i wolą, bez żadnego naukowego uprzedzenia. Podobne warunki budzą zawsze największe zaufanie. A trzeba przyznać, że rezultaty otrzymane przez tych eksperymentatorów, są rzeczy- wiście zdumiewające.

Sen hipnotyczny i poddawanie myśli da- ły początek innemu rodzajowi zjawiskom i ba- daniom. Przekonano się, iż można tym sposobem — zawsze w osobnikach wyjątko- wo wrażliwych — wywołać różne sympto- maty patologiczne, albo też ich uleczenie. Doświadczenia czynione w la Rochelle po- kazują, iż można nakazać krwawienie róż- nych części ciała, np. doktor palcem lub jakimkolwiek tępnem narzędziem pisze na rę- ku zahypnotyzowanego pewne litery, cyfry, znaki i nakazuje, by w oznaczonym czasie krwawiły się te niewidzialne znaki, co też następowało wielokrotnie w chwili z góry oznaczonej.

Dziwniejszym może jeszcze jest działanie lekarstw zawieszonych na piersiach w ten sposób, by chory nie wiedział jakie to są substancje, a temsamem wyobrażnia jego nie mogła tu grać roli. Działanie to było często tak gwałtowne, iż w razie, gdy miano do czynienia z truciznami, musiano je naumyślnie osłabiać, ażeby nie wywołać

zagrażających życiu objawów.

Fakty te są tak dziwne, iż bez względu na powagi lekarskie, jakie je przytaczają, Cullerre skłonny jest sądzić, iż były one ofiarą złudzenia i przyjmuje tylko z wiel- kimi zastrzeżeniami podane opisy. W każ- dym razie, nie trzeba nigdy zapominać, że doświadczenia podobne tyczą się tylko o- sobników wyjątkowych, a zatem, że dla o- gółu nie mogą one być niebezpieczne. Choćby jednak doświadczenia powtarzane według Bronardela, Charcot'a, Bourru i Burota nie udawały się, nie byłby to jesz- cze powód, by pomawiać tych uczonych o przesadę, może to być bowiem winą pod- dawanych doświadczeniom osobników, któ- rym braknie odpowiedniej wrażliwości.

W wyższym jeszcze stopniu hipnozy, mo- żna wmawiać w subiekty cudzą indywidual- ność i wywołać stosowne ruchy, mimikę, układ i wyrażenia. Można np. wmówić w mężczyźnę, że jest kobietą, zakonnicą, a- kторką, tancerką i t. p. Tak samo wmo- wić można rozmaite fakty lub zasłonić wzrok na pewne przedmioty.

Co do odgadania myśli, wprowadzone- go w modę przez Cumberlanda, nie jest to wcale zjawisko hipnotyczne, ale raczej nad- czułość, pozwalająca odczuwać mimowolne odruchy, towarzyszące zwykłym myśli o pe- wnym działaniu. Jeszcze za czasów wiru- jących stolików, ekierok i wahadeł, Fara- day objaśniał ich ruchy za pomocą tych bezwiednych drgań.

Książka Cullerre'a nie byłaby zupełną, gdyby przedstawiała szereg tych dziwnych zjawisk, nie przedstawiała jednocześnie teo- ryzj, któreby je tłumaczyły. Teorye te są dotąd hipotetyczne, przeciw mają za sobą wiele prawdopodobieństwa, opierają się one na analogiach i różnicach, jakie zachodzą pomiędzy dwoma półkulami mózgu, które w dzieciństwie stanowią dwie zupełnie ca- łości, w późniejszym wieku mają już nie- które odrębne zadania; otóż niewłaściwe

ustosunkowanie tych półkul wpływa na wię- kszą wrażliwość hipnotyczną, hipnotyzm działa na pewne ich okolice i tym sposo- bem wyzwała je z pod wpływu i kontroli innych, harmonia mózgu jest zerwana i to umożliwia różne dziwaczne z pozor zja- wiska.

Naturalnie, mowy jeszcze być nie może o tłómaczeniu ich kategorięcznem. Jest tu rzuciona dopiero myśl lub raczej zarys my- śli, dedukcyja, która zwykle poprzedza in- dukcyję i nie rozporządza jeszcze dostatecz- ną liczbą argumentów, ani faktów, na swo- ją obronę. Zaznaczyć jednak wypada, iż przemawia za tą hipotezą łatwo wywoły- wany przez hipnotyzm paraliż połowiczny lub częściowy.

Ostatni rozdział Cullerre poświęca roz- trząsaniu praktycznej kwestyi, o ile hip- notyzm może być uważany jako środek terapeutyczny i bynajmniej jego działania nie przesądza. Zastanawia się też nad cu- downymi uzdrowieniami magnetyzmu w róż- nych czasach i przychodzi do przekonania, iż bardzo niewiele jest autentycznie stwierdzonych wypadków uleczenia, a i te należą do kategorii zaburzeń nerwowych, które przez hipnotyzm mogą być złago- dzone lub nawet usunięte. Nie ulega też wątpliwości, iż można za jego pomocą otrzymać znieczulenie i wykonywać w tym stanie operacye bez bólu. Ponieważ jednak nieczułość zależy od indywidualnej orga- nizacyi pacyenta i trudno z góry obracho- wać, jakie warstwy są nim objęte, środek ten jest tylko stosowany wyjątkowo, albo też używany w operacyach lekkich i krótkotrwałych.

Z tego treściwego zarysu osądzić można, iż autor, postawiwszy sobie jako założenie dać poznać stan historyczny i obecny kwe- styi przez siebie poruszony, wypełnił to zadanie, a kto przeczyta jego książkę, bę- dzie miał jasne wyobrażenie o ostatecznych wynikach tej młodej i zaciekawiającej ga-

statnych dniach zauważano nawet na giełdzie berlińskiej...

Przemysł, Handel i Komunikacje.

Przemysł, Handel i Komunikacje.

Petersburg. "Nowoje wremia" zapewniają, że znany projekt o pobieraniu...

Warszawa. "Kurier poranny" ogłosił artykuł nadesłany, którego autor wzywa...

Wrocław. Wrocław, 30 listopada. Miesiąc ubiegły przeszedł równie ospale jak poprzedni...

Przemysły. Głównymi przedsiębiorcami budowy byli inżynierowie Stefan Zieliński i Romuald Sedzikowski...

Łódź. Towarzystwo kredytowe m. Plocka, w czasie od 3 września do 22 listopada...

Lublin. W przemyśle powiatu lubelskiego pierwsze miejsce zajmuje młynarstwo...

Ministerium finansów opracowało nowe przepisy dotyczące przewozu kolejami żelaznymi...

Mińsk litewski. Na wiadomość o znacznym podwyższeniu cen zbożowych...

Jarmarki. Na miesiąc grudzień przypadają następujące jarmarki: w Penzie...

Zbiory buraków. W ostatnim zeszycie "Notatek kijowskiego oddziału cesarsko-ruskiego...

urzędowych okazało się, że w październiku r. b. ogłoszono w Niemczech więcej bankructw...

Kronika Łódzka.

(-) 2 teatru. Jak fatalne skutki pociągają za sobą nagłe zmiany widowisk...

(-) Zapis dobroczynny. Niedawno temu sukcesorowie Nuty Bellina podzielili się spadkiem...

legi nauki o najważniejszych doświadczeniach oraz o tym, czego się możemy od hipnotyzmu spodziewać i lekować.

Do liczby niezmiernie pożytecznych podręczników przyrodniczych należą lekcje Shalera profesora w Cambridge...

Książka ta objaśnia treściwie i gruntownie wedle najnowszych poglądów naukowych...

Są to wiadomości elementarne, potrzebne każdemu bez wyjątku wykształconemu człowiekowi...

Nietylko wnętrze ziemi ale jej skorupa, podlega nieustannym przetworzeniom.

Autor zastanawia się nad starożytnością ziemi i dochodzi do przekonania, iż od chwili, kiedy po raz pierwszy ukazało się na niej życie...

Nie same jednak formacje i pokłady geologiczne, nie same biegi wód i fale powierzchni oceanu złożyły się na historię

ziemi; roślinność i żyjące twory, stanowią także ważny do niej przyczynek.

Pierwotne życie zwierzęce więcej jeszcze od roślinności, przyczyniło się do ukształtowania ziemi.

Po roślinach i protozoach przyszła kolej na wyższe organizmy zwierzęce; kształtowanie ich, obraz typów zaginionych...

Jasny wykład, stanowi zaletę tego pożytecznego dzieła, ozdobionego mnóstwem rycin koniecznych, rozpowszechnienie jego prostuje wiele bardzo błędnych pojęć...

Walerya Marenné.

27) V. CHERBULIEZ.

ZWIERZĘ.

POWIEŚĆ.

Przekład E. D.

(Dalszy ciąg — patrz Nr. 269).

A wybac pan! — zaprotestował pan Havenne. — Ilekroć zwierzę, przemawiające przez nas...

Sumienie — spytałem — które ja nazywam tajemniczym głosem, czy powieszcie mi panowie, jest rzeczą wrodzoną, czy też nabytą?

Jest to rzecz — odparł pan Havenne — której się uczymy sami, nie wiemy, jak i kiedy.

został, jak biblijny Józef, niewzruszony.

— Dlaczego mną pogardzasz — spytała księżniczka. Jeżeli jesteś seculo, ja jestem córka sowy.

— Kto tedy miał słuszość i kto lepiej rozumiał spełnienie obowiązku? Capen, czy Serpa Pinto?

— To co pan mówisz, nie jest pozabawione racji — przemówił pan Havenne, ale prosiłbym pana o zwrócenie uwagi na to, że...

— Sir John Almond — przerwał bez ceremonii Teodor — utrzymywał, że Serpa Pinto postąpił sobie bardzo niewłaściwie...

— Altruizm! — zawołał ksiądz Poncel — altruizm! — szkaradna nazwa i szkaradna rzecz, wymyślona po to, by zająć miejsce miłości bliźniego.

— Cieszy mnie bardzo księżę proboszczu — powiedział pan Havenne — rad, że może zemścić się na Teodorze za przerwanie mu mowy — cieszę się — powtórzył — że tym razem mogę się zgodzić z pańskim zdaniem.

nymi testatora, których sam zaprosi; 3) 850 rs. na posagi dla biednych pańien wyznania mojżeszowego...

(-) Targi zbożowe z dnia 2 grudnia. Dowozy były wogóle małe. Na stacji towarowej sprzedano 200 korcy pszenicy...

Na Nowym Rynku sprzedano 130 korcy pszenicy po 6.10 do 6.20 rs., 120 korcy żyta po 3.65, 3.75 rs. i 3.80 rs. (wyborowe)...

(-) W sądzie okręgowym w Piotrkowie rozpatrywano we wtorek sprawę byłego buchaltera firmy Robert Mönke...

Tego samego dnia rozpatrywano sprawę ślusarza S., który niespełna przed rokiem zranił śmiertelnie swego teścia bez powziętego z góry zamiaru...

(-) Wypadki w powiecie. Dnia 20 listopada w osadzie Bałaty (gmina Radogoszcz) zmarł nagle robotnik Jan Baranowski...

We wsi Karolew (gmina Brus) dnia 19 listopada, 8-letnia córka Piotra i Franciszki małżonków Piotrowskich...

We wsi Rudniki (gmina Łagiewniki) w dniu 15 listopada powiesił się Wojciech Jagielczak...

Dnia 26 listopada około godziny 3 po północy spalili się zabudowania gospodarcze na folwarku Ciosny...

(-) Dzwonek, wzywający do obiadu, przerwał dysputę. Franciszka wysiliła cały swój spryt kulinarno-gospodarski...

Po obiedzie oboje z księdzem Poncel zaczęli prowadzić ożywioną rozmowę. — Ma ją oni niewyčerpany temat do dysputy...

Ja rozmawiałem tymczasem z panną Ludwiką. Nie tęskni ona ani trochę za Paryżem i z przyjemnością zamieszkuje Saintonge...

(-) Nie wiem o co im idzie, ale mam ochotę zagrać im trochę, to ich może pogodzić.

(D. c. n.)

mości i zboża spaliło się za 6536 rs. Pożar powstał na skutek niestrożności z ogniem.

(-) Przedsiębiorczy teatrzyk szansonistek przy ulicy Konstytucyjnej jest niewyczerpaną w pomysłach, pod względem urozmaicenia swoich sił artystycznych!

(-) Na poddaszu pewnego domu na Starym Rynku zajęły się sufit od lampy natłowej. Mieszkańcy narobili ogromnego krzyku; pożar ugaszono kilkoma konewkami wody.

(-) Siedemnaścieletnia Matylda Eske, pochodząca ze Zgierza, będąca ostatnio w służbie w domu pod N. 271 przy ulicy Cegielnianej, zmarła nagle we środę.

(-) Dziś w teatrze Victoria daną będzie „Dalila,” romantyczny dramat Feuilleta. Barcarolę na łódce w akcie trzecim wykona p. Czernicki.

KRONIKA KRAJOWA I ZAGRANICZNA.

— Warszawa. Wycięcie krtani wykonane przez dr. Wł. Krajewskiego.

Do szpitala Dzieciątka Jezus przybył na oddział chorób wewnętrznych włocinian z Podlasia, Cyryl Pawluszak, lat 49 liczący. Przed półtorem laty Cyryl Pawluszak uległ chrypce, która w ostatnich miesiącach coraz więcej się potęgowała.

Wszystkie badania wykazały, że przyczyną choroby jest raka krtani. Badanie drobnostrojowe cząsteczki nowotworu wyjętej przed kilkunastu dniami potwierdziło rozpoznanie, potwierdzone na podstawie badania wziernikiem krtaniowym, określono jeszcze bliżej naturę nowotworu, mianowicie stwierdzono, iż C. P. ma włókniakowego raka krtani.

Wobec tego rozpoznania choroby Cyryla Pawluszaka, przepisano go na oddział chorób chirurgicznych dr. Wł. Krajewskiego. Zdecydowano wycięcie krtani. Jako operację przedwstępną dr. Wł. K. wykonał przed kilkunastu dniami rozcięcie tchawicy czyli t. z. tracheotomię. Samą zaś operację wycięcia krtani wykonał w dniu wczorajszym przy współudziale doktorów: Sawickiego, Cichomskiego, Dzierżawskiego i Witkowskiego.

Z powodu tego, że operacja wycięcia krtani, zajętej przez raka, w chwili obecnej jest prawdziwą „cause celebre,” podajemy przynajmniej jak najogólniejszy jej opis.

Kilka szczegółów o operacji środowowej, jakie czytelnik poniżej znajdzie, współpracownik nasz zasięgnął od osób trzecich, sam operator bowiem powodując się zbytnią skromnością i nieszukając rozgłosu, odmawia ich udzielenia.

Usipione chloroformem chorożo ułożono na wznak i podsunęto pod kark i plecy walcowatą poduszkę. Cięcie skórne operator przeprowadził w samym środku szyi w kierunku pionowym od okolicy 3-go pierścienia tchawicy do kości gnykowej. Od górnego końca cięcia tego przeprowadził dwa cięcia poprzeczne, równoległe do wielkich rogów kości gnykowej.

Cięcia pionowe i poprzeczne nadały ranie skórnej kształt litery T. Wytworzone w ten sposób płaty razem z przeciętymi mięśniami mostko-gnykowymi odchyłone zostały na bok. Przecięte naczynia krwionośne, jako to tętnica tarczowa górna, dolna, następnie tętnica krtaniowa, oraz gałąź gnykowa etc., pochwycone zostały w pensety t. z. hemostatyczne, aby nie krwawiły.

ROZMAITOŚCI.

× Bandę rabusiów, którzy napadali w okolicach Życzyna, Sobolewa, Wilgi i Pilawy,

wytropiono nareszcie i główniejszych przywódców schwytano. Herzsta bandy, Men-traka, schwytano w Kozienicach.

× Ołbrzymie pożary lasów szaleją od tygodnia w dolinie Mississipi. Z Illinois, Arkansas i Tennessee donoszą, że straty są bardzo znaczne, a gęste obłoki dymu zakrywają tarczę słoneczną.

TELEGRAMY.

Petersburg, 1 grudnia. (Ag. p.). Dziś rozpoczęła się sprawa korneta Błagowo, obwinionego o fałszowanie weksli na nazwisko Bataszowa, oraz stabsrotmistrza Kudrjawcewa i generał-lejtnanta Polewoja żyrującym w eksle ze świadomością o ich sfalszowaniu, — i mieszczańina wileńskiego Wila, świadomie przyjmującego do dyskonta weksle fałszowane, wreszcie komisarów Hutnera i Dubrowina pośredniczących w tej sprawie.

Petersburg, 1 grudnia. (Ag. półn.). Wczoraj zmarł rektor akademii sztuk pięknych Rezanow.

Paryż, 1 grudnia. (Ag. p.). Dzisiaj bezpośrednio po odczytaniu orędzia Grévy'ego, prezydenci obu izb ogłoszą zebranie się kongresu w dniu jutrzejszym w Wersalu.

Paryż, 1 grudnia. (Ag. p.). Prezydenci grup republikańskich senatu, zwołali zgromadzenie wszystkich republikańców na jutro z rana do Wersalu.

Paryż, 1 grudnia. (Ag. p.). „Soir” zapewnia, że prawica jednomyślnie przy wszystkich skrutiach głosować będzie za admirałem Dompière d'Hornoy, o ile lewica republikańska podzieli swoje głosy pomiędzy Freycineta i Ferry'ego.

Sofia, 1 grudnia. (Ag. p.). Sobranie uchwaliło wczoraj znaczną większością rozwiązanie istniejących dotychczas komitetów obrony narodowej.

Paryż, 1 grudnia. (Ag. p.). Wczoraj ministrem Rouvier'a cofnęło swe podanie się do dymisji. General Ferron otrzymał wielki krzyż legii honorowej. Dziś zaś Rouvier zawiadomił izbę, że prezydent Grévy wskutek zmienionych okoliczności, zaniechał zamiaru wystosowania orędzia do izb i opuszczenia stanowiska, a zatem gabinet ponownie żąda dymisji.

OSTATNIE WIADOMOSCI HANDLOWE.

Berlin, 1 grudnia. Pomyślnie sprawozdania z rynków zagranicznych oddziały ożywiająco na giełdę tutejszą. W wszystkich działach rozwinął się ruch żwawszy, wykonywano pokrycia i zakupy zwykłe.

Berlin, 1 grudnia. Biloty banku wyciągło 179.05; 5% listy zastawne 53.70, 4% listy likwidacyjne 49.90, 5%, pożyczka wschodnia II em 53.20, III emisyi 54.10, 4% pożyczka z 1880 r. 79.20, 5%, listy zastawne ruskie 91.90, kupon całości 321.80, 5% pożyczka premiowa z 1864 roku 163.00, także z 1866 r. 136.00; akcje banku handlowego 73 25, dyskontowego —, dr. żel. warsz. wiod. 261.90, akcje kredytowe austriackie —, renta kolejowa raska 92.90, 6%, renta złota 107.00, pożyczka raska 4% wewnętrzna 45.40, dyskonto 3% prywatne 2%.

Londyn, 1 grudnia. Pożyczka raska z 1873 r. 93 7/8. Konsolle angielskie 102 1/16. Warszawa, 1 grudnia. Targ na płaszyk Witkowskiego. Pszenica sm. i ord. —, patra i dobra 510 —, biała 550—560, wyborowa 605—615, żyto wyborowe 315—355, średnie —, wadliwe —, jęczmień 3 i 4-orzęd. 300—350, owses 200—240, gryka —, rzepik letni —, zimowy —, rzepak rapa zim. —, groch polny 500—600, okur. 800—900, fasola 900—1000, ziemniaki —, za korzeń: kasza jęczmienna 58—100; mąka parowa pszeuzna 4% — 215, 3% — 205, 2% — 195, 1 — 160, II — 130 III — 100, żytnia płytowa Nr 1 i 2 gi 90—100; olej rzepakowy 450—420. Iniany — 420 za pud. Dowieziono pszenicy 601, żyta 500, jęczmienia —, owsa 200, grochu polnego 200 korcy.

Warszawa, 1 grudnia. Okowita 78 1/2, akcyjna po k. 9 3/4. Stomunek garna do wialra 100—307 1/2. (Part. sła). za wiadro kop. 808 —, za garn. 263 —. Szynki za wiadro kop. 524 —, za garniec 268 — kop. (z dod. na wysułu. 2 1/2).

TELEGRAMY GIEŁDOWE.

Table with 2 columns: Z dnia 1 and Z dnia 2. Contains exchange rates for Giełda Warszawska, Giełda Berlińska, and Giełda Londyńska.

DZIENNA STATYSTYKA LUDNOSC.

Małżeństwa zawarte w dniu 1 grudnia: W parafii katolickiej —, W parafii ewangelickiej —, Ślarozakonnym —. Zmarli w dniu 1 grudnia: Katolicy: dzieci do lat 15-ta zmarło 7, w tej liczbie chłopców 2, dziewcząt 5; dorosłych 4, w tej liczbie mężczyzn 1, kobiet 3, a mianowicie: Zofia Klimczak, lat 46, Antoni Aleksander Zaleski, lat 22, Ludwika Piarska, lat 66, i uboga kobieta, nieznaną z nazwiska, około 50 lat mająca.

LISTA PRZYJEDZONYCH

Hotel Victoria. J. Obiński z Najorka, A. Bogosławski z Kalisza, E. Bogosławski z Kalisza. Grand Hotel. P. Homola z Turnowa, E. Uhlig z Chemnitz, Pinkus z Warszawy.

ROZKŁAD JAZDY POCIĄGÓW

Table showing train schedules (ROZKŁAD JAZDY POCIĄGÓW) with columns for departure and arrival times for various routes.

UWAGA. Cyltry oznaczone grubszym drukiem wyrażają czas od godziny 6-jej wieczorem do godziny 6-jej rano.

O G Ł O S Z E N I A

Teatr Victoria.

Tow. art. wokalnno-dramatyczn. pod dyrekcją JÓZEFA TEXLA.

W sobotę d. 3 grudnia 1887

Dalilla

Dramat w 6 aktach przez Feulleta.

Teatr Varieté

Pod dyrekcją LEONIE SYLVANDIER CODZIENNE

wielki koncert, i przedstawienie.

OBIADY i KOLACYE

po cenach umiarkowanych. Za dobre wina i szybką usługę poręczam.

Teatr VARIETE.

Pod dyrekcją LEONI SYLVANDIER W sobotę 3 grudnia 1887 r.

Nadzwyczajne przedstawienie nowego występu ulubionego wiedeńskiego komika pana

Marcina Vallée.

Występ tańczącej pary Geschio i Bellini. Po przedstawieniu

zabawa tańcząca

ze współudziałem wszystkich artystów. 1525-2-1

DENTYSTA A. Iwanoff

mieszka teraz przy ulicy Piotrkowskiej w domu Weinberga naprzeciw domu Konstada. 1464-30-12

Francuska

znająca doskonale język angielski i niemiecki, jako też nauki klasyczne pragnie umieścić się na demi-plase, na przystępnych warunkach. Bliższe wiadomości w Redakcyi pod lit: F. E. 1524-3-1

Dla głuchych.

Osoba, która wyleczyła się za pomocą nader prostego środka z głuchoty trwającej 28 lat jest gotowa nadać bezpłatnie opis tego środka, w Polskim języku, wszystkim żądającym. Adr. Dr. Nicholson 4 rue Drouot Paryż. Francya 1526-11-1

Dr. Mina Łapin

po ukończeniu kursu nauk medycznych za granicą i odbyciu specjalnych studiów w zakresie chorób kobiecych i akuszerii osiedliła się w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej w domu Tenenbauma obok M. Silbersteina i udziela porady wyłączonej w wyżej wymienionych specjalnościach: Godziny przyjęcia chorych od 10-12 od 3-6 1508-12-3

Inteligentny i zdolny młody człowiek,

pracujący obecnie w jednym z większych domów handlowych na prowincyi, obeznany ściśle z buchalteryą i korespondencją w językach: polskim, ruskim i niemieckim, poszukuje posady od Nowego Roku w m. Łodzi lub też w Cesarstwie. Pierwszorzędne referencje. Łaskawe oferty pod lit. S. K. w redakcyi niniejszego pisma. 1496-4-4

ARTYLERZYSTA, którego w roku bieżącym ukończył kurs nauk w Michajłowskiej artyleryjskiej szkole, przygotowuje: na praporszczyka rezerwy do korpusów, jak niemniej i do gimnazjów. Daje korepetycje za wszystkich przedmiotów, z wyjątkiem języków starożytnych. Mieszka przy ulicy Piotrkowskiej, dom Izorskiego Nr. 255, mieszkania Nr. 14. 1473-6-2

Zaginął lub skradziony

został na stacyi Koloski dnia 1 grudnia r. b. pugilares, zawierający oprócz około 65 rs. gotówki, paszport, wydany na imię moje przez urząd powiatowy w Sieradzu, kwit lombardowy i inne różne papiery oraz dwa weksle, każdy po 250 rs. wystawione przez H. Spiegela na zlecenie L. Spiegela, a przez tegoż na mnie żyrowane bez mojego podpisu i platne jeden 1 kwietnia, zaś drugi 1 Maja 1888 roku. Upraszam łaskawo znalazcę o zatrzymanie dla siebie gotówki i odesłanie wszystkich papierów niżej podpisanemu. A. M. REDLITZ, ul. Cegielińska, dom W-go Rawera. 1522 3-1

Dr. Wisłocki

powrócił. 1534-3-2

Poszukuje się kilku chłopców

na naukę do jednej z większych fabryk. Oferty pod literą H proszę składać w redakcyi. 1518-3-2

ТОРНСКІЕ ПРЯНИКИ

Превосходнаго вкуса РАЗНАГО СОРТА ДЕШЕВЫЕ у М. МАТЕУСА Петроковская улица № 514 домъ Л. Мейера рядомъ кондиторской Реймунда.

PIERNIKI TORUŃSKIE

DOSKONAŁE W WIELKIM WYBORZE TANIЕ u M. Matheusa ulica Piotrkowska Nr. 514, dom L. Meyera obok Reymunda. 1516-3-2

ОБЪЯВЛЕНИЕ.

Судебный Приставъ Създа Мировыхъ Судей I-го Петроковского Округа Игнатій Сушинскій, жительствующій въ гор. Лодзи въ домъ N. 1437, объявляетъ, что 1 Декабря сего 1887 года съ 10 час. утра въ гор. Лодзи въ домъ Николая Штарка подъ N. 1437, будетъ продаваться движимое имущество принадлежащее Игнатію Юрѣк, заключающееся въ коровахъ, лошадей съ упряжью, овцахъ и подвизкахъ, оцѣненное 114 руб., на удовлетвореніе претензій Петронели Клясъ. Опись и оцѣнку продаваемыхъ предметовъ можно разсматривать у Судебнаго Пристава и въ день продажи на мѣстѣ оной. Ноябрь 12 дня 1887 года. Судебный Приставъ, Сушинскій. 1521-1

UBEZPIECZENIE POSAGU DLA DZIEWCZĄT.

Ojcom, opiekunom i w ogóle osobom pragnącym zabezpieczyć przyszłość pańien, poleca się ubezpieczenie posagu w Towarzystwie Ubezpieczeń „Rossya”.

Jeżeli naprzykład, pragnie się ubezpieczyć dla 2-letniej dziewczynki posag 3.000 rs., mający być wypłaconym po dojsciu jej do lat 18, to za takie ubezpieczenie należy wnieść do Tow. Ubezpieczeń „Rossya”, opłatę kwartalną rs. 35 kop. 18.

W razie śmierci wcześniejszej ubezpieczonego dziecka, wpłacone kwoty zwracają się natychmiast.

Towarzystwo „Rossya”, oprócz tego dopuszcza ubezpieczonych do udziału w zyskach. Odliczana corocznie część zysków, łącznie z narosłemi procentami, wydaje się jednocześnie wraz z ubezpieczonym posagiem, stanowiąc tym sposobem jego powiększenie.

Do dnia 31 grudnia 1886 r. w Tow. „Rossya”, ubezpieczono dla 5853 dziewcząt posag na sumę ogólną rs. 14.244,100.

Dla chłopców w ten sam sposób, ubezpiecza się kapitał, wypłacany im po dojsciu do pełnoletności lub stypendyum (renta) na wychowanie.

Bliższe szczegóły znajdują się w broszurach Tow. Ubezpieczeń „Rossya” wydawanych i wysyłanych, (bezpłatnie) na żądanie, przez Zarząd w Petersburgu, (Wielka Morska Nr. 13), przez Główną Reprezentacyę w Warszawie (Marszałkowska Nr. 144), przez Główną Agencyę w Łodzi (W. WIZBEK), oraz przez Agencyę Towarzystwa, we wszystkich miastach Cesarstwa i Królestwa. 1404-5-5

Droga żelazna warszawsko - terespolska.

Wykaz ruchu i dochodu za m. październik 1887 roku.

Table with 3 columns: Ruch (Passengers, Goods, etc.), Dochód (Revenue), and percentage change. Includes data for October 1887 and 1886.

GIEŁDA WARSZAWSKA d. 1 grudnia.

Large financial table with multiple columns: W eksle, ZA, Dyskonto, W ciągu giełdy, Dopelnione transakcje, etc. Lists various exchange rates and market data.

NOWOSPRAWOWANY PUDER LILIOWY

prawdziwy bez żadnych domieszek szkodliwych, jakie się znajdują w innych pudrach. Przystaje do twarzy tak, że najbystrzejszy wzrok go nie dojrzy i jedno upudrowanie twarzy rano, wystarcza na cały dzień. Cena pudełka 30 kop.

Białe ząbki!

ma każdy, kto je czyści codziennie proszkiem Benedyktyńskim i płacze Elixirem. Użycie kilku kropel Elixiru Benedyktyńskiego rozpuszczonych w pół szklance wody, zapobiega i leczy próchnienie zębów, bieli je i wzmacnia, jak również wzmacnia dziąsła wybornie.

Do składu Ludwika Heniga nadszedł wielki wybór LUSTER, w ramach i bez ram, różnych wielkości, oraz z marmurowymi blatami. 58-3

Woda leśna!!

Prawdziwy wyciąg z świeżych pagózków sosny i jodły. Aby przemięci powietrze na atmosferę leśną ze wszystkimi jej własnościami, wystarczy rozpylenie niewielkiej ilości wody za pomocą rozpylacza. Wpływ takiej atmosfery na organizm jest ten sam, co i rzeczywistego powietrza leśnego, a ma to przed nim pierwszeństwo, że nie podlegając ogólnym zewnętrznym zmianom atmosferycznym, jest środkiem pewniejszym dla usunięcia cierpienia organów oddechowych. Przymioty wody leśnej z powodów wyżej wymienionych, nie uszły uwagi bajzackimitych doktorów, którzy obecnie zalecają każdemu komu drogie jest zdrowie jego rodziny, zastosować ten tani i higieniczny środek będący bardzo dobrem zabezpieczeniem od wielu chorób epidemicznych. Cena flakonu rs. 1. Główny Skład i jedyny w centralnej Perfumeryi W. KUŁAKOWSKIEGO w Łodzi Nowy Rynek № 3. 1854 16-7

Ostrzeżenie

Zawiadamiam niniejszem, że wystawiony przezemnie w r. 1883 na imię Berka Jerolimskiego weksel na sumę rs. 300, oraz wszystkie kwity wydane w różnych czasach, przezemnie na tegoż Berka Jerolimskiego, są nieważne, jako już zapłacone.

Łódź, d. 30 listopada 1887 r. 1513-3 Jan Brudziński Zgubiono nachkartę wydaną przez magistrat m. Łodzi na imię Joska Brzoska. 1423-1-1

RESTAURACYA M. Kokoczyńskiego

W ŁODZI, przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 256, ma zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność miasta Łodzi i okolicy, że podejmuje się urządzania zarczyn, wesel, balów i t. p. uroczystości i zabaw, które urządza elegancko i po cenach umiarkowanych. Przytem nadmieniam, że posiadając kuchnię doskonałą i że sprowadziwszy z zagranicy dostateczną ilość nakryć stołowych, jest w możności zadowolnić najwybredniejsze nawet wymagania i obsłużyć najliczniejsze zebrania. 1424-16-1